

**'HELP HET
KIND
WAAR HET
THUIS IS'**

Kaag en Braassem GEMEENTE

Alphen aan den Rijn

JEUGDHULP DIE
NIET OP ZICHZELF
STAAT, MAAR
INGEBED IS IN
DE SOCIALE EN
MAATSCHAPPELIJKE
STRUCTUUR DIE
DE GEMEENTE
EIGEN IS. MET DAT
DOEL BEGONNEN
ALPHEN AAN DEN
RIJN EN KAAG EN
BRAASSEM HUN
EIGEN UNIEKE
INKOOPTRAJECT.

Sinds de nieuwe Jeugdwet in 2015, en daarmee de overheveling van jeugdhulptaken naar het lokale bestuur, werken Nederlandse gemeenten hard aan de gewenste transformatie. Eenvoudigere jeugdhulp op maat, dichtbij en vanuit één aanspreekpunt, met nadruk op preventie en ondersteuning én in verbinding met de sociaal-maatschappelijke omgeving. Een visie die in het regionale samenwerkingsverband Holland Rijnland met instemming van alle veertien gemeenten beklonken werd in het regionaal beleidsplan 'Hart voor de jeugd' (2014).

LOKALE PARAGRAAF

Ook Alphen aan de Rijn en Kaag en Braassem schaarden zich achter dit plan. Toch knaagde het als het ging over de manier waarop dit uitgevoerd moest worden. En dus hebben beide gemeenten voor de uitvoering van de jeugdhulp nu een lokale paragraaf in de regionale samenwerking. Uitzondering hierop zijn de jeugdbescherming en -reclassering en Veilig Thuis.

"Om de kwaliteit van de jeugdhulp te verbeteren is een grote verandering nodig. Wij denken dat we dit sneller kunnen bereiken door dit op lokaal niveau vorm te geven, met één aanbieder",

legt wethouder Henk Hoek uit. Hij is bij de gemeente Kaag en Braassem verantwoordelijk voor jeugd en onderwijs.

Collega-wethouder Han de Jager wil ook in Alphen aan de Rijn het heft in eigen handen houden. "Wij staan als gemeente dicht bij vraag en oplossing. De essentie ligt voor ons in verbinding. Niet alleen binnen de jeugdhulp, maar met het hele sociaal-maatschappelijke veld." Een integrale aanpak waarbij het hele lokale netwerk betrokken is, zodat het kind als het even kan daar geholpen wordt waar het thuis is. "Als gemeente willen we de professional de ruimte te geven om te doen wat nodig is, zonder onnodige bureaucratie. Voor ons telt het resultaat. Help het kind."

AANBESTEDING MAAL TWEE

Om die reden besloten de gemeenten samen op te trekken bij de inkoop van de jeugdhulp vanaf 2017. Daarvoor gebruikten ze ook hun ervaring met de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, die vanuit dezelfde ideeën opgezet werd. Maar de rechter zette een streep door het eerste aanbestedingstraject. Een aantal randvoorwaarden waren te onduidelijk met mogelijk (financiële) risico's voor de jeugdhulpaanbieders als gevolg.

"Het was vervelend dat we door de rechtszaak vertraging opliepen", kijkt de Alphen projectleider Anja Krijnberg terug.

"De visie werd door de rechter echter niet ter discussie gesteld."

Die stond nog steeds overeind. Wel zijn de voorwaarden in het nieuwe traject nog beter uitgewerkt en veel redelijker." Ook werden ketenpartners, zoals huisartsen en kinderopvangorganisaties, nu intensief betrokken. Verbinding en samenwerking met ketenpartners kregen een belangrijke plek in de plannen.

EN GO!

Samenwerkingsverband GO! Voor Jeugd begreep uiteindelijk het beste wat Alphen aan de Rijn en Kaag en Braassem voor ogen hebben met de toekomst van de jeugdhulp. Vanaf 1 januari 2018 is GO! verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdhulp. Eerste aanspreekpunt bij een hulpvraag blijft in Alphen één van de vijf 'Jeugd en Gezinsteam's' en in Kaag en Braassem het Kernteam. Zij zorgen ervoor dat kinderen en ouders de juiste hulp krijgen.

GO! Voor Jeugd bestaat uit acht jeugdhulpinstellingen die al in 2016 voor het eerst met elkaar om tafel zaten. "De uitdaging was voor ons of wij het aandurfden om vanuit een ander perspectief te kijken", vertelt Hans du Prie, voorzitter van iHUB alliantie (waar Horizon, Jeugdzorg en Onderwijs en de Opvoedpoli onderdeel van zijn), en deelnemer aan GO! "Niet wat je als instelling te bieden hebt kwam centraal te staan, maar wat nodig is voor kinderen met hun eigen specifieke hulpvraag."

"Het moet niet uitmaken wie de zorg oppakt, mits je de juiste expertise inzet",

beaamt Dennis de Roo, projectdirecteur van GO! "Het voordeel van onze organisatie is dat we de lokale samenleving in Alphen en Kaag en Braassem heel erg goed kennen. We weten wat er speelt en beter kan. Gelukkig krijgen we ook de ruimte om oplossingen te bedenken die niet direct voor de hand liggen. De ambitie is dat we kinderen in hun eigen omgeving helpen, behalve wanneer het ongewenst is." GO! kijkt met gezonde spanning uit naar de start. "We zijn geen vrijblijvende samenwerking aangegaan. We moeten van meet af aan anders denken."

MOUWEN OPSTROPEN EN DREMPELS SLECHTEN

Dat vindt ook de Alphen wethouder De Jager.

"Prachtig dat we eindelijk gaan beginnen, maar nu ook de mouwen opstropen en drempels slechten."

Er liggen mooie beloftes aan de inwoners van zijn gemeente en die van Kaag en Braassem. Met GO! voor Jeugd is er één aanspreekpunt, waardoor hulp sneller, dichtbij en op maat gegeven kan worden.

De Jager en collega-wethouder Henk Hoek hebben vertrouwen in de samenwerking met GO!. "Natuurlijk volgen we de voortgang nauwlettend. Om de transformatie te laten slagen is integrale samenwerking uiterst cruciaal", benadrukken ze. "De samenleving heeft hierin ook een stem. "We vragen cliënten regelmatig naar hun mening, zodat we blijven verbeteren waar nodig. Het zal ongetwijfeld een leerproces worden, maar we geloven erin. We gaan dit doen."

'WE HEBBEN ELKAAR NODIG OM HET TE LATEN WERKEN'

Eén van de voorwaarden in de aanbesteding voor de jeugdhulp was de verbinding met de ketenpartners. Met dat doel werd een informatiemarkt opgezet. Ketenpartners presenteerden zich met hun mogelijkheden en verwachtingen aan potentiële inschrijvers.

Heel fijn, vond huisarts Ruud Gebel van de Prelude huisartsenpraktijk in Alphen aan den Rijn. "Zo konden we goed duidelijk maken wat wij willen en aanbieden." Wat hem betreft is dat vooral een goede onderlinge communicatie. "Dat moet echt beter. Tot nu toe ging heel veel om ons heen, zonder dat informatie uitgewisseld werd."

Sabine Dissevelt, directeur bij kinderopvangorganisatie Kindkracht in Roelofarendsveen, vond de informatiemarkt zelfs 'nodig'. "Om onze ideeën en gevoelens op tafel te kunnen leggen en te sparren over wat wij belangrijk vinden. Voor ons is dat een vast aanspreekpunt binnen het Kernteam, inzet op preventieve zorg, en ondersteuning voor de mensen die dagelijks met

de kinderen werken. We krijgen steeds meer te maken met gezins- en gedragsproblematiek, ook door het passend onderwijs. Dat vraagt veel van de vaardigheden van onze werknemers."

Prelude screent sinds enige tijd actief jeugdigen, waardoor de hulpvraag meteen helder is en gericht doorverwezen kan worden. De bedoeling is dat praktijkondersteuners en ambassadeurs van GO! Voor Jeugd straks intensief met elkaar in contact staan. Ruud Gebel denkt dat de nieuwe opzet kans van slagen heeft. "Ik kan natuurlijk niet in een glazen bol kijken, maar met deze visie en uniformiteit in samenwerking en communicatie, zie ik goede mogelijkheden."

Dissevelt gelooft daar ook in. "Oude oplossingen gelden niet meer voor deze tijd. De uitdaging is om de zorg daadwerkelijk dichtbij de praktijk van alle dag te plaatsen. We hebben elkaar nodig om het te laten werken."

ALLE JEUGDHULP BIJ ÉÉN AANBIEDER: OP MAAT, INTEGRAAL EN NABIJ

In Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem werken we vanaf 2018 volgens een nieuwe filosofie die de jeugdhulp in onze gemeenten verder versterkt. Deze nieuwe manier van werken begon voor ons al bij het inkopen van de jeugdhulp. Inmiddels hebben we een aanbieder – GO! voor Jeugd - gecontracteerd die de jeugdhulp mag invullen zoals ze dat met de kennis van vandaag zou willen doen. Samen met alle betrokkenen en in aansluiting op alle mooie dingen die al plaatsvinden.

WAT IS ER ANDERS AAN ONZE MANIER VAN INKOPEN?

We brengen alle vormen van jeugdhulp onder in **één opdracht**, inclusief PGB en toegang.

Eén herkenbare jeugdhulpverlener zorgt voor duidelijkheid bij inwoners en verwijzers. Het voorkomt versnippering. Samenwerking tussen expertises is vanzelfsprekend.

Het **resultaat** – en niet het product – vormt de basis voor het contract.

De **professional krijgt de ruimte** om te doen wat nodig is binnen de grenzen van het contract. Het voorzieningenaanbod is gebaseerd op maatwerk. Het is de oplossing die telt.

We krijgen **één samenwerkingspartner**. Eenduidig en efficiënt werken we in partnership aan nog betere jeugdhulp (transformatie).

Jeugdhulp staat niet op zichzelf. De **verbinding met ketenpartners** is geborgd in de opdracht.

Er is **één vast bedrag per jaar** voor uitvoering van de opdracht, waarin financieel rendement van transformatie is geborgd. Dit draagt bij aan verantwoordelijkheid voor de aanbieder, efficiency en het voorkomt oneigenlijke prikkels.

Er zijn **0 productcodes**. We gaan voor minimale bureaucratie. Er is een halfjaarlijkse verantwoording op resultaat.

Een **langdurige overeenkomst biedt zekerheid voor cliënt en medewerker**. Het maakt de investering in de transformatie ook interessant. Zorgcontinuïteit voor overgangsccliënten is geborgd in de opdracht.

SUCCEFACTOREN EN TIPS BIJ HET INKOOPTRAJECT

1.

CLIËNT CENTRAAL... EN KETENPARTNERS BETROKKEN

Cliënten, ketenpartners en potentiële aanbieders denken mee in de voorbereidingen.

CLIENT

- Betrokken in voorbereiding.
- Resultaten voor cliënt benoemd in opdracht.
- Aandacht voor zorgcontinuïteit en overgangsregeling.
- 'Cliënt centraal' opgenomen als gunningscriterium.

KETENPARTNERS

- Ketenpartners presenteren zichzelf in de voorbereiding van de marktvraag aan potentiële inschrijvers.
- Geven in marktvraag aan wat zij verwachten in de samenwerking met jeugdhulpaanbieder en wat zij zelf te bieden hebben.

2.

POPULATIEBEKOSTIGING & FINANCIEEL RENDEMENT VAN TRANSFORMATIE

- Vast bedrag per jaar.
- Jaarlijks budget vertoont dalende lijn.
- Inschrijver schrijft in met een prijs (= gunningscriterium) waarvoor opdracht uitvoerbaar is.
- Handreiking mogelijke efficiencywinsten voor aanbieders.

3.

IN PARTNERSHIP TRANSFORMEREN

- Samenwerking met één coalitie van jeugdhulpaanbieders die de visie van de gemeente onderschrijft.
- Binnen deze coalitie werkt men samen vanuit één gezamenlijke visie en gezamenlijk belang.
- Gemeente zet in op contractmanagement en transformatie in partnership.
- Aanbieders hebben de ruimte om het beter te organiseren voor onze inwoners (en hebben daar zelf ook een belang bij).
- De duur van het contract biedt continuïteit voor cliënten en aanbieders. Er is voldoende tijd om te kunnen transformeren.

4.

RUIMTE VOOR BIJZONDERE EXPERTISE EN FLEXIBILITEIT

- Aandacht voor specifieke positie vrij-gevestigden en kleine jeugdhulpaanbieders.
- Ruimte voor jeugdhulpaanbieder om specifieke vormen van gespecialiseerde jeugdhulp flexibel te contracteren.

WAT LEVERT DIT ONZE INWONERS OP?

SNELLER DE JUISTE HULP Alle expertise is gebundeld bij één aanbieder. Doorverwijzen en steeds hetzelfde verhaal moeten vertellen aan verschillende jeugdhulpverleners is definitief verleden tijd.

MEER HULP OP MAAT Alle vormen van jeugdhulp zijn beschikbaar bij één aanbieder. Bij ieder gezin kan de best passende combinatie van interventies worden ingezet.

Voor ouders en kinderen is er **ÉÉN DUIDELIJK AANSPEKPOINT** en één dossier voor alle vormen van jeugdhulp.

Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben is deze **DICHTBIJ** beschikbaar.

MEER WETEN?

Neem dan contact op met Anja Krijnberg
akrijnberg@AlphenaandenRijn.nl

of Judith van der Zwaan - Vogelaar
JvanderZwaan-Vogelaar@Kaagenbraassem.nl